

PS-I.431.5.6.2011.JŻ

PROTOKÓŁ KONTROLI

problemowej przeprowadzonej w **Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce**,
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 10A, 17-200 Hajnówka

Kierownikiem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce jest od dnia 01.07.1999 Pan Paweł Szymaniuk.

Kontrolę w dniu 28 października 2011 roku przeprowadziły:

- 1/ Joanna Katarzyna Hołubowicz – starszy inspektor – kierująca zespołem inspektorów,
- 2/ Joanna Żukowska - starszy inspektor.

na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli znak PS-I.431.3.5.2011.JŻ z dnia 19.10.2011r.
wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Pana
Andrzeja Kozłowskiego.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Ocena prawidłowości i efektywności realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących
przemoc w rodzinie, od dnia 1 stycznia 2011 do dnia przeprowadzenia kontroli.

Kontrolą objęto następujące zagadnienia:

- 1/ Założenia organizacyjne;
- 2/ Przyczyny niezrealizowania oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie;
- 3/ Opracowanie programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4/ Sposób naboru i selekcji uczestników;
- 5/ Reguły uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym;
- 6/ Warunki lokalowe: przewidziane miejsce prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy (czy inne niż te, w którym udziela się wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie);
- 7/ Czy powiat dysponuje wykwalifikowaną kadrą przygotowaną do realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie (zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011r.);
- 8/ Współpraca podmiotu kontrolowanego z innymi instytucjami w zakresie objętym kontrolą.

W trakcie kontroli ustalono, co następuje:

1. Założenia organizacyjne:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce jest jednostką budżetową powiatu hajnowskiego, powołaną na podstawie uchwały Nr III/13/98 Rady Powiatu Hajnowskiego z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie powołania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, ze zmianami. W ostatniej zmianie w uchwale Nr VII/53/07 z dnia 30 sierpnia 2007 r. Rady Powiatu Hajnowskiego dodano § 7 w brzmieniu:

1. Do zadań własnych powiatu z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy:
 - 1) tworzenie i prowadzenie ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
2. Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:
 - 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
 - 2) opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
 - 3) środki na realizację i obsługę zadań, o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 1 i 2 zapewni budżet państwa.

[Akta kontroli str. 1, 12]

Statut PCPR w Hajnówce określa uchwała Nr XXXII/214/06 Rady Powiatu Hajnowskiego z dnia 27 kwietnia 2006 r. w sprawie Statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce. Zmiana ustanowiona uchwałą Nr XXXI/220/10 z dnia 19 października 2010r. wprowadziła w § 1, ust. 1, pkt 4 w brzmieniu: Centrum działa na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.); dodano § 5a w brzmieniu: Do zadań Centrum z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej;
- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

Ww. działania są zgodne z zadaniami własnymi powiatu określonymi w art 6 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

[Akta kontroli str. 1, 5-12]

2. Przyczyny niezrealizowania oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie

Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie realizowany był w PCPR w Hajnówce w 2007 r. Obecnie Program nie jest realizowany ze względu na trudności w zebraniu grupy. Kolejną przyczyną nierealizowania zadania, według wyjaśnień kierownika PCPR, są braki kadrowe; działaniami na rzecz przeciwdziałania przemocy zajmuje się 1 osoba, u której to zadanie stanowi ok 10% etatu; (w PCPR zatrudnionych jest 6 osób).

[Akta kontroli str. 2]

3. Opracowanie programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Hajnowskim za lata 2011-2015 przyjęto uchwałą Nr VIII/53/11 Rady Powiatu Hajnowskiego z dnia 01 września 2011 r.

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Do celów szczegółowych należą:

- zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej,
- zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar przemocy,
- zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie,
- oraz poprawa skuteczności działań osób i służb zobowiązanych i uprawnionych do działania przemocy.

Program zawiera:

- charakterystykę zjawiska przemocy (definicje, cechy charakterystyczne, rodzaje przemocy, cykle, skutki, interwencja),
- mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie,
- przemoc w rodzinie w świetle wybranych dokumentów prawnych (min. zadania powiatu wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie),
- działania podejmowane wobec ofiar i sprawców przemocy przez podmioty odpowiedzialne za udzielenie pomocy w powiecie hajnowskim (współpraca z OPS, KPP, KdsRPA, SR, PCPR),
- cele programu (cel główny, cele szczegółowe, obszary działań, odbiorcy zasoby instytucjonalne),
- harmonogram działań (działania wskazane w harmonogramie nie zostały formalnie - do dnia kontroli - podjęte do realizacji),
- ewaluacja programu

Program nie zawiera informacji o formach i metodach pracy, rodzaju zajęć oraz czasie trwania programu

(minimalnym czasie pracy z każdym uczestnikiem zajęć).

[Akta kontroli str. 2, 24]

4. Sposób naboru i selekcji uczestników:

Ww. Program zawiera ogólne zasady selekcji i naboru uczestników oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych (nie uwzględnia rozpoznania ich sytuacji rodzinnej, diagnozy ich osobowości, stanu psychicznego);

W PCPR funkcjonuje 1 osobowy (pracownik socjalny) Punkt Interwencji Kryzysowej – czynny każdego dnia w godzinach pracy Centrum; pracownik informuje rodziny, w których występuje problem przemocy, o możliwości udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych. W roku ubiegłym w okresie od czerwca do grudnia 2010r. przy PCPR działał Punkt Wsparcia Rodziny, w którym można było uzyskać wsparcie psychologa, pedagoga i prawnika. Wizytę u specjalisty należało uzgodnić wcześniej telefonicznie lub osobiście w biurze Centrum. Informacja o wsparciu była wysyłana do osób dotkniętych przemocą domową, na podstawie informacji Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce. W 2011 roku Punkt Wsparcia Rodziny nie funkcjonuje ze względu na brak środków finansowych.

Pismami z dnia 4 lipca 2011r. znak PC.0717/U/51/2011 kierownik Centrum wystąpił z prośbą do Prokuratury Rejonowej w Hajnówce i Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim o udzielenie informacji o liczbie osób pochodzących z powiatu hajnowskiego, które mogłyby lub powinny być objęte oddziaływaniami korekcyjno-edukacyjnymi. Prokuratura Rejonowa w Hajnówce poinformowała, że nie ma osób które zostały zobowiązane są uczestnictwa w progach korekcyjno-edukacyjnych. Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim udzielił odpowiedzi, że w 2011r. za czyn z art. 207 § 1 KK skazanych zostało 6 osób. W stosunku do osób wskazanych przez SR w Bielsku Podlaskim PCPR nie podjął do dnia kontroli żadnych czynności zmierzających do utworzenia grupy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Według wyjaśnień kierownika jest to zbyt mała liczba osób, aby utworzenie grupy było opłacalne ze względów finansowych. Kierownik Centrum zadeklarował, że takie działania zostaną podjęte w 2012 roku.

[Akta kontroli str. 2-3, 35]

W okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce nie upowszechniało informacji o programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

W 2007 roku PCPR realizował działania korekcyjno-edukacyjne, w tamtym czasie zostały opracowane dokumenty i materiały niezbędne przy realizacji zadania tj. program zawierający min. cele, metody pracy, materiały pomocnicze i nabór uczestników, oświadczenie o dobrowolnej chęci uczestnictwa w zajęciach, ulotka informacyjna dla uczestnika określająca zasady obowiązujące podczas pracy w grupie. Dokumenty te są przechowywane w Centrum i zostaną po zaktualizowaniu wykorzystane w przypadku utworzenia grupy.

[Akta kontroli str. 2-3, 31-33]

5. Reguły uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym

Reguły uczestnictwa zostały określone w dokumentach z 2007r., o których wyżej. Na dzień kontroli nie opracowano nowych ani nie zaktualizowano istniejących dokumentów określających zasady uczestnictwa w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

[Akta kontroli str. 3]

6. Warunki lokalowe: przewidziane miejsce prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy (czy inne niż te, w którym udziela się wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie)

PCPR w Hajnówce nie ma warunków lokalowych do prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie; w sytuacji utworzenia grupy Centrum będzie poszukiwało lokalu do wynajęcia w zasobach powiatu lub na wolnym rynku.

[Akta kontroli str. 3]

7. Czy powiat dysponuje wykwalifikowaną kadrą przygotowaną do realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie (zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011r.);

Na dzień kontroli PCPR w Hajnówce nie dysponowało wykwalifikowaną kadrą przygotowaną do realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych. Kierownik Centrum podjął rozmowy z 2 osobami – Panią psycholog z PCPR w Bielsku Podlaskim oraz Panią psycholog z AŚ w Hajnówce (wykształcenie wyższe psychologiczne i certyfikat do prowadzenia zajęć z osobami stosującymi przemoc) do realizacji w/w działań w 2012 r. na terenie powiatu hajnowskiego pod warunkiem skompletowania grupy.

W PCPR osobą realizującą kontrolowane zadania jest specjalista pracy socjalnej – posiada wykształcenie wyższe magisterskie pedagogiczne, na kierunku pedagogika specjalna w zakresie pedagogiki resozjalizacyjnej, I stopień specjalizacji z zakresu pracy socjalnej, II stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny na kierunku praca socjalna z osobami będącymi ofiarami przemocy, certyfikat szkolenia "Mediacja rodzinna. Jak pomóc dziecku i jego rodzinie w konflikcie", szkolenie "Interwencja kryzysowa a problematyka przemocy wobec dzieci", studia podyplomowe w zakresie organizacji pomocy społecznej, kurs specjalistyczny "Mediacje rodzinne".

[Akta kontroli str. 3]

8. Współpraca podmiotu kontrolowanego z innymi instytucjami w zakresie objętym kontrolą.

PCPR współpracuje z Komendą Powiatową Policji i ośrodkami pomocy społecznej w temacie zakładanych przez te instytucje NK. Nawiązano nieformalną, ustną współpracę z PCPR w Bielsku

Podlaskim i AŚ w Hajnówce, trwają rozmowy na temat zlecenia realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla PCPR w Bielsku Podlaskim, do którego na podstawie umowy przekazywani byłiby sprawcy przemocy domowej do udziału w zajęciach.

PCPR w Hajnówce współpracuje z Biurem Porad Obywatelskich w Łomży w zakresie prowadzenia poradnictwa prawnego online w godzinach pracy Centrum: od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 – 15.30; porady udzielane są po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym lub osobistym.

[Akta kontroli str. 3, 36]

Ustalenia zawarte w niniejszym protokole zostały dokonane w oparciu o analizę przedstawionej dokumentacji oraz oświadczeń kierownika PCPR w Hajnówce – protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień. W trakcie kontroli sprawdzono 100% dokumentacji formalnej potwierdzającej realizację zadania określonego w ustawie.

Pan Paweł Szymaniuk – Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce została poinformowana o:

- 1) prawie zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole; zastrzeżenia powinny być zgłoszone na piśmie do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej PUW w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli,
- 2) prawie do odmowy podpisania protokołu kontroli i konieczności złożenia w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienia przyczyn tej odmowy.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Panu Pawłowi Szymaniukowi – Kierownikowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli – pozycja 1.

Hajnówka 10.11.2011
(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

Szymaniuk Paweł
podpis kontrolowanego

Janusz Stoliński
Joanna Łukaszko
podpisy kontrolujących

8.11.2011 v.

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam :
10.11.2011..... Szymaniuk Paweł
(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)
Hajnówka